

Medparlamentarna konferenca odborov za zunanje zadeve MED9

Sre, 27.05.2026 - 09:00

[Natisni](#)

Split, 26. maj 2026 - V Splitu je od 25. do 26. maja 2026 v okviru hrvaškega predsedovanja skupini MED9 poteka Medparlamentarna konferenca Odborov za zunanje zadeve MED9. S strani Državnega sveta Republike Slovenije sta se konference udeležila predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Bojan Kekec in sekretar Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve Rok Vodopivec.

Vsebinski del konference zajemal tri sklope in sicer: Vloga Zahodnega Balkana pri krepitvi stabilnosti in sodelovanja v Sredozemlju; Varnost, trajnost in odpornost v Sredozemlju in Geostrateški pomen Sredozemlja.

V okviru dveh vsebinskih sklopov se je v razpravo vključil tudi Kekec. V okviru **prvega sklopa** je izpostavil, da je Sredozemlje danes prostor globalnih izzivov in hkrati prostor strateških rešitev. V njem se prepletajo migracijski tokovi, energetske poti, varnostna vprašanja, podnebne spremembe in geopolitična tekmovanja svetovnih sil. Ko govorimo o stabilnosti Sredozemlja, ne moremo mimo Zahodnega Balkana. Ta regija je zgodovinsko, kulturno, gospodarsko in varnostno neposredno povezana s sredozemskim in evropskim prostorom. Stabilen, evropsko usmerjen in gospodarsko povezan Zahodni Balkan pomeni večjo stabilnost tudi za države MED9 in Evropsko unijo kot celoto. Zahodni Balkan ima pri tem večplastno vlogo.

Regija je pomemben dejavnik pri upravljanju migracijskih tokov. Balkanska pot ostaja ena ključnih migracijskih smeri proti EU. Zato je učinkovito sodelovanje med EU in državami Zahodnega Balkana nujno za zaščito zunanjih meja, boj proti tihotapljenju ljudi ter za vzpostavitev humane in odgovorne migracijske politike.

Zahodni Balkan postaja pomemben energetski in prometni koridor. V času, ko Evropa pospešeno zmanjšuje energetske odvisnosti in gradi zeleno prihodnost, so povezave med Sredozemljem in Zahodnim Balkanom strateškega pomena. Razvoj energetskih povezav, obnovljivih virov energije, vodikovih koridorjev ter sodobne prometne infrastrukture lahko ustvari novo os evropske energetske varnosti.

Sodelovanje z Zahodnim Balkanom je ključno za ohranjanje stabilnosti, kredibilnosti in strateškega vpliva EU. Geopolitične napetosti po ruski agresiji na Ukrajino so jasno pokazale, da varnost Evrope ni samoumevna in da praznino hitro zapolnijo tretji akterji, katerih interesi niso vedno skladni z evropskimi vrednotami in cilji. Prav zato evropska perspektiva držav Zahodnega Balkana ni zgolj politična obljuba, temveč strateška nujnost. Če EU ne bo sposobna uspešno integrirati Zahodnega Balkana, bo s tem oslabila lastno kredibilnost, zmanjšala svoj vpliv v mednarodnih odnosih ter poslala sporočilo o nezmožnosti zagotavljanja stabilnosti in enotnosti na lastnem evropskem prostoru.

V okviru **drugega sklopa** je Kekec izpostavil, da EU je pred ključnimi pogajanjmi o novem večletnem finančnem okviru. Ta proračun ne bo določal le evropskih prioritet, temveč tudi prihodnjo odpornost, varnost in konkurenčnost EU. Zaščititi moramo kohezijsko politiko in podporo kmetijstvu. Kohezijska sredstva niso strošek, ampak naložba v enotnost, razvoj in stabilnost Evrope, je poudaril. MED9 ima dovolj politične težave, da skupaj zagovarja uravnotežen evropski razvoj.

Povečana sredstva za varnost in obrambo morajo vključevati tudi zaščito južnih meja EU. Sredozemlje je danes eno ključnih varnostnih območij Evrope, zato potrebujemo več vlaganj v nadzor meja, Frontex in sodelovanje na zahodno balkanski migracijski poti. Ob tem je mogoče sredstva za financiranje obrambnih

projektov uporabiti za projekte dvojne uporabe. Evropska sredstva za obrambo lahko podpirajo infrastrukturo, tehnologije in zmogljivosti, ki služijo tako varnostnim kot civilnim namenom – od prometne in energetske infrastrukture do kibernetске zaščite, kriznega odzivanja in zaščite prebivalstva.

Podnebne spremembe vse močnejše prizadenejo sredozemske države. Zato potrebujemo poseben evropski mehanizem za podnebno odpornost Sredozemlja ter več vlaganj v zelene tehnologije in energetske preobrazbo.

Novi proračun mora ohraniti močno podporo širitvi Evropske unije na Zahodni Balkan. Stabilnost naše soseske je strateški interes tako Slovenije kot celotne Evropske unije.

MED9 ima priložnost, da v teh pogajanjih nastopi enotno in postane pomemben glas pri oblikovanju prihodnosti Evrope, je sklenil Kekec.

